

مشکلات عملی حاکم بر قواعد ابلاغ در دعاوی حقوقی و ضمانت اجرایی قانونی در نظام حقوقی ایران

نویسنده:

رحمان شکوری

(کارشناس ارشد حقوقی خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلخچی)

دکتر کیوان حیدر نژاد

(عضو هیأت علمی گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تسوج)

سرشناسه : شکوری، رحمان،
 عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام
 Iran. Laws, etc
 عنوان و نام پدیدآور : مشکلات عملی حاکم بر قواعد ابلاغ در دعاوی حقوقی و ضمانت اجرایی قانونی در نظام
 حقوقی ایران نویسنده رحمان شکوری.
 مشخصات نشر : اردبیل: نگین سبلان، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ج. ۱۴۳ ص.
 شابک : 978-600-431-499-2
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۲۵-۱۲۸.
 موضوع : ابلاغ اوراق قضایی رسمی -- ایران
 موضوع : Process (Law) -- Iran
 موضوع : اجرای حکم -- ایران
 موضوع : Executions (Law) -- Iran
 موضوع : رویه قضایی -- ایران
 موضوع : Jurisprudence -- Iran
 شناسه افزوده : حیدرئزاد، کیوان
 رده بندی کنگره : KMH1۷۲۹
 رده بندی دیویی : ۳۴۷/۵۵۰۱۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۸۸۲۴۰
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

مشکلات عملی حاکم بر قواعد ابلاغ در دعاوی حقوقی

و ضمانت اجرایی قانونی در نظام حقوقی ایران

مؤلف: رحمان شکوری^۱، دکتر کیوان حیدرئزاد^۲ ناشر: نگین سبلان

چاپ و صحافی: چاپخانه نگین طرح روی جلد: سیده ملیکا انزاب دشتی

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۱-۴۹۹-۲

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد قیمت: ۷۰۰۰۰۰ ریال

۱ - کارشناس ارشد حقوقی خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلخچی

۲ - عضو هیأت علمی گروه حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تسوج

فصل اول: مفاهیم و کلیات

۱۳	۱-۱- مفهوم ابلاغ
۱۴	۱-۲- اقسام ابلاغ
۱۴	۱-۲-۱- ابلاغ واقعی
۱۵	۱-۲-۲- ابلاغ قانونی
۱۶	۱-۳- مصادیق ابلاغ واقعی
۱۹	۱-۴- مصادیق ابلاغ قانونی
۲۰	۱-۵- اوراق مشمول ابلاغ
۲۱	۱-۶- وظیفه مأمورین ابلاغ در خصوص کیفیت و نحوه ابلاغ اوراق قضایی
۲۱	۱-۶-۱- مقررات شکلی در نحوه ابلاغ اوراق قضایی
۲۳	۱-۶-۲- مقررات ماهوی مربوط به نحوه ابلاغ اوراق قضایی
۲۳	۱-۶-۲-۱- کیفیت ابلاغ واقعی و مقررات مربوطه
۲۸	۱-۶-۲-۲- کیفیت ابلاغ قانونی و مقررات مربوطه
۳۵	۱-۷- مفهوم اوراق قضایی
۳۶	۱-۸- اقسام اوراق قضایی حقوقی
۳۶	۱-۸-۱- دادخواست
۴۰	۱-۸-۲- اخطار دعوت به رسیدگی
۴۰	۱-۸-۳- اخطار رفع نقص
۴۱	۱-۸-۴- اجرائیه
۴۲	۱-۸-۵- اظهارنامه
۴۳	۱-۸-۶- برگ صورت مجلس
۴۳	۱-۸-۷- برگ آرم دار مکاتبات
۴۴	۱-۸-۸- دادنامه
۴۴	۱-۸-۹- برگ آگهی
۴۵	۱-۹- اقسام مأمورین ابلاغ
۴۷	۱-۹-۱- مأمورین کارمند قوه قضائیه
۴۸	۱-۹-۳- مأمور غیر کارمند قوه قضائیه
۵۰	۱-۹-۳- ضابطین قوه قضائیه

۵۰ ۹-۴- سایر مأمورین ابلاغ

فصل دوم: مشکلات عملی حاکم بر قواعد ابلاغ

۵۲ ۱-۲- مشکلات ابلاغ

۵۲ ۱-۱-۲- امتناع مخاطب از گرفتن اوراق قضایی

۵۳ ۱-۲-۲- عدم حضور مخاطب در نشانی تعیین شده و ابلاغ به بستگان یا خادمین او:

۵۶ ۱-۲-۳- وجود سابقه ابلاغ در پرونده و عدم امکان ابلاغ به شرح بندهای ۲ و ۳ فوق الذکر

۵۷ ۱-۲-۴- ابلاغ به مخاطبین غیرمحصور

۵۹ ۱-۲-۵- ابلاغ به اشخاص مجهول المكان

۶۰ ۱-۲-۶- ابلاغ به شرکای ملک یا فقات...

۶۰ ۱-۲-۷- مشکلات ابلاغ در خصوص اشخاص حقوقی

۶۰ ۱-۲-۷-۱- ابلاغ به اشخاص حقوقی دولتی

۶۲ ۱-۲-۷-۲- ابلاغ به اشخاص حقوقی غیردولتی (خصوصی):

۶۳ ۱-۲-۸- ابلاغ در موارد خاص

۶۴ ۱-۲-۸-۱- ابلاغ به اشخاصی که در مقر دادگاه اقامت ندارند:

۶۴ ۱-۲-۸-۲- ابلاغ به اشخاصی که در حوزه دادگاه دیگری اقامت دارند

۶۵ ۱-۲-۸-۳- ابلاغ به زندانیان:

۶۶ ۱-۲-۸-۴- ابلاغ به کارکنان دولت و شرکتهای و مؤسسات مأمور به خدمات عمومی

۶۷ ۱-۲-۸-۵- ابلاغ به زن شوهردار

۶۸ ۱-۲-۸-۶- ابلاغ در خارج از کشور

۶۹ ۱-۲-۸-۷- ابلاغ اوراق در شهر مقر دادگاه

۷۰ ۲-۲- ابلاغ الکترونیکی

۷۰ ۲-۲-۱- شیوه ابلاغ الکترونیکی

۷۵ ۲-۲-۲- مزایای ابلاغ الکترونیکی

۷۵ ۲-۲-۲-۱- سرعت و دقت

۷۷ ۲-۲-۲-۲- صرفه جویی شایان توجه در هزینههای لازم برای ابلاغ اوراق قضایی

۷۸ ۲-۲-۳- معایب ابلاغ الکترونیکی

۷۸ ۲-۲-۳-۱- وجود اختلال در سامانه مربوط در برخی زمانها

۷۸ ۲-۲-۳-۲- عدم امکان الزام خواننده به ثبت نام الکترونیکی در بدو تشکیل پرونده

۷۹ ۲-۲-۳-۳- ضمانت اجرای ابلاغ

فصل سوم: ضمانت اجرای ابلاغ

۸۴ ۱-۳- جهات رد مأمورین ابلاغ و ضمانت اجرای آن

- ۸۵ ۲-۳- اثر عدم رعایت مقررات ابلاغ و ضمانت اجرای آن
- ۸۶ ۱-۲-۳- ادعای عدم اطلاع از مفاد اختاریه با قبول رعایت تشریفات قانونی
- ۸۶ ۱-۲-۳- عمل مخاطب به موضوع ابلاغ
- ۸۶ ۲-۱-۲-۳- چنانچه مخاطب به موضوع ابلاغ، عمل ننموده باشد:
- ۸۷ ۲-۲-۳- ادعای عدم اطلاع از مفاد اوراق و ادعای عدم رعایت تشریفات قانونی
- ۸۷ ۱-۲-۲-۳- عدم رعایت تشریفات، مستند به گزارش مأمور ابلاغ باشد:
- ۸۸ ۲-۲-۲-۳- عدم رعایت تشریفات علیرغم گزارش مثبت مأمور ابلاغ
- ۸۹ ۳-۳- ضمانت اجرای ابلاغ رأی داور
- ۹۰ ۱-۳-۳- نحوه ابلاغ اوراق قضایی در جریان داوری
- ۹۴ ۲-۱-۳-۳- امکان غیابی بودن رأی داور:
- ۹۶ ۲-۳-۳- شرایط ابلاغ رأی داور
- ۹۶ ۱-۲-۳-۳- تقاضا
- ۹۷ ۲-۲-۳-۳- ذینفع بودن
- ۹۸ ۳-۲-۳-۳- دادگاه صالح
- ۹۸ ۴-۲-۳-۳- مهلت تقاضای ابلاغ رأی داور:
- ۹۹ ۳-۳-۳- نحوه ابلاغ رأی داور
- ۱۰۶ ۴-۳-۳- آثار ابلاغ رأی داور
- ۱۰۷ ۴-۳- مسؤولیتهای قانونی ضابطین قوه قضائیه
- ۱۰۸ ۱-۴-۳- مسؤولیت کیفری و ضابطین دادگستری
- ۱۰۸ ۱-۱-۴-۳- تعریف مسؤولیت کیفری
- ۱۰۹ ۲-۱-۴-۳- مصادیق مسؤولیت کیفری ضابطین دادگستری
- ۱۱۴ ۲-۴-۳- تکلیف مأمورین ابلاغ در برابر دستورات غیرقانونی
- ۱۱۸ ۵-۲- مسؤولیت مدنی مأمورین ابلاغ
- ۱۱۸ ۱-۵-۳- تعریف مسؤولیت مدنی
- ۱۱۹ ۲-۵-۳- مصادیق مسؤولیت مدنی
- ۱۲۰ ۱-۲-۵-۳- مسؤولیت مدنی ناشی از تقصیر شخص
- ۱۲۱ ۲-۲-۵-۳- مسؤولیت مدنی ناشی از سوء استفاده از حق
- ۱۲۲ ۶-۳- مسؤولیت انتظامی (اداری) مأمورین ابلاغ

نتیجه گیری و پیشنهادها

- ۱۲۶ نتیجه گیری
- ۱۲۹ پیشنهادها

مقدمه

ابلاغ از مهمترین مباحث و مسایل رسیدگی‌های قضایی اعم از مرحله تحقیق و دادرسی است که نقش بسزایی در حس جریان آن دارد. امر ابلاغ، یک اقدام ماهوی نیست بلکه تابع یک سری مقررات شکلی بوده و بلحاظ اهمیت فراوان آن در روند رسیدگی، مورد توجه جدی قرار می‌گیرد همچنین برای جلوگیری از اطاله دادرسی و تضییع حقوق افراد لازم است به امر ابلاغ توجه خاصی شود و آموزشهای لازم به مأمورین ابلاغ داده شود و افرادی که دارای تجربه کافی در امر ابلاغ باشند به عنوان مسئولین واحد ابلاغ در نظر گرفته شوند تا علاوه بر نظارتی که از ناحیه دادگاه‌ها و دادرها در امر بلاغ صورت می‌گیرد، مسئول واحد ابلاغ دادگستری نیز با نظارت کامل و روزمره به امر ابلاغ صحیح اوراق قضایی، سرعت بیشتری بخشد و از اطاله دادرسی‌های ناشی از ابلاغ ناصحیح و غیرقانونی، جلوگیری می‌نماید بی‌توجهی و در امر ابلاغ اوراق قضایی، باعث اطاله دادرسی می‌گردد. همانطوری که در حال حاضر نیز واحد ابلاغ دادگستری یکی از گلوگاههای رسیدگی دادرسی است، عدم توجه مأمورین ابلاغ به مقررات ابلاغ و یا عدم ابلاغ صحیح و به موقع اوراق قضایی باعث عدم حضور ذینفع در مرجع قضایی و تجدید جلسه رسیدگی و نهایتاً تضییع حقوق افراد و اطاله دادرسی می‌گردد، ضمن اینکه اطلاع، یکی از ملاکهای تشخیص حضوری یا غیابی بودن احکام دادگاهها به شمار می‌رود. به لحاظ اهمیت امر ابلاغ مقنن مبحث مستقل و مجزایی از قانون آیین دادرسی مدنی مصوب سال ۱۳۷۹ را تحت عنوان «ابلاغ» در نظر گرفته است و در همین راستا برای هرچه بهتر عمل کردن به قانون، از حوزه‌های قضایی به موجب ماده ۱۰ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ واحد ابلاغ تأسیس شده که به تعداد لازم مأمور ابلاغ آموزش دیده در آنجا انجام وظیفه می‌نمایند البته تأسیس این واحد در حوزه‌های قضایی و فعالیت آنها در امر ابلاغ اوراق قضایی، نافی وظیفه نیروی انتظامی

در این زمینه بوده و دادگستری می‌تواند ضمن استفاده از مأمور من واحد ابلاغ از مأمورین نیروی انتظامی نیز به عنوان جای دادگستری در جهت ابلاغ اوراق قضایی بهره گیرد هر چند در حال حاضر اوراق قضایی عمدتاً توسط نیروی انتظامی به عمل می‌آید.^۱ نظر به اینکه مقررات مربوط به ابلاغ اوراق قضایی و احکام دادگاهها در دادرسی‌های کیفری و حقوقی، یکسان است و از قواعد مشابهی تبعیت می‌کنند نقش عمده مقررات مربوط به ابلاغ اوراق قضایی را در قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ ذکر کرده و از تکرار آنها به طور مفصل و مشروح در قانون آیین دادرسی کیفری مصوبه ۱۳۷۸ به قانون آیین دادرسی مدنی، ارجاع داده است من جمله به موجب ماده ۱۱۴ قانون آیین دادرسی کیفری «ترتیبات ابلاغ احضارنامه به گونه مقرر در فصل مربوط به آیین دادرسی مدنی خواهد بود». بر همین اساس در این نوشتار به شرح مقررات مربوط به ابلاغ اوراق قضایی مطابق با آنچه که در قانون آیین دادرسی مدنی آمده و بیان وظایف ضابطین دادگستری و مشکلات عملی موجود در این خصوص خواهیم پرداخت لازم به ذکر است که هرگاه ضابطین دادگستری، عهده‌دار امر ابلاغ اوراق قضایی شوند. بنا به اصطلاحی که خود قانونگذار بکار برده مأمور ابلاغ نامیده می‌شوند و نظر به اینکه ابلاغ اوران قضایی توسط ضابطین دادگستری (مأمورین ابلاغ) مطابق قانون به دو صورت واقعی و قانونی انجام می‌شود بنابراین مقررات مربوط به ابلاغ اوراق قضایی در دو قسمت مجزا مطرح و سپس مقررات مختلف ابلاغ بیان و در مباحث دیگری به موارد رد مأمورین ابلاغ پرداخته خواهد شد. همچنین نخست به استناد اوراق قضایی و مصادیق آنها و اختصاصات هر کدام پرداخته و انواع و اقسام ضابطین قوه قضائیه و وظایف

۱. به موجب بند ط شق ۸ ماده ۴ قانون نیروی انتظامی مصوب ۱۳۶۹/۴/۲۷ "اجرا و ابلاغ احکام قضایی" از جمله وظایفی شمرده شده که بر طبق قانون به عنوان ضابط قوه قضائیه به عهده نیروی انتظامی محول گردیده است. همچنین قسمت اخیر ماده ۱۵ قانون آیین دادرسی کیفری مصوبه ۱۳۷۸، «ابلاغ اوراق و اجرای تصمیمات قضایی» را از جمله وظایف ضابطین دادگستری (نیروی انتظامی) احضاء کرده است.

متفرقه آنها به طور اختصار را بیان خواهیم کرد. هم چنین در پایان نامه حاضر مشکلات عملی حاکم بر فرایند ابلاغ در دعاوی حقوقی به طور مبسوط تشریح می گردد و از آنجا که امروز نظامهای قضایی مدرن دنیا برای پوشش دادن نقص ها و مشکلات مزبور، ابلاغ الکترونیکی را جایگزین نموده اند لذا در این نوشتار نیز سعی بر آن است که این شیوه مدرن ابلاغ مورد تبیین و تحلیل قرار بگیرد.

ابلاغ از مهمترین مسائل دادرسی است که نقش به سزایی در حسن جریان رسیدگی های قضایی دارد. از ابتدای طرح دعوی تا صدور حکم و اجرای آن، ابلاغ اوراق قضایی حائز اهمیت ویژه ای است زیرا همه اقدامات مرجع قضایی از بدو شروع به رسیدگی تا صدور حکم و اجرای آن، باید ابلاغ شوند، عدم ابلاغ دقیق و صحیح اوراق قضایی، بی دقتی و بی اطلاعی مأمورین ابلاغ اشتباه با بی توجهی منشی در تنظیم اوراق قضایی یا عدم ارسال به موقع اوراق مزبور به مرجع ابلاغ یا عدم اعاده به موقع آنها، باعث بروز مشکلات و کندی کار مراجع قضایی خواهد شد. (اصغر زاده بناب، ۱۳۸۹: ۲۵) امر ابلاغ، یک اقدام ماهوی نبوده بلکه تابع یک سری تشریفات و مقررات شکلی است ولی به لحاظ اهمیت فراوان آن در روند رسیدگی قضایی، مقنن در قانون آیین دادرسی مدنی سال ۱۳۷۹، مبحث جداگانه ای را به این عنوان اختصاص داده که شامل ابلاغ تمام اوراق قضایی اعم از اخطاریه، احضاریه، اظهارنامه وخواست نامه دادنامه و ... می شود. به موجب ماده ۱۱۴ قانون آیین دادرسی کیفری سال ۱۳۷۸، ترتیبات ابلاغ احضارنامه به گونه مقرر در فصل مربوط به آیین دادرسی مدنی خواهد بود. (کریمی، ۱۳۹۳: ۴۱)

همچنین به موجب ماده ۳۳ قانون دیوان عدالت اداری: «ابلاغ اوراق و احکام و تصمیمات دیوان به وسیله مأمورین ابلاغ و اجرای دادگستری و با ضوابط آیین دادرسی مدنی می باشد». و نهایتاً اینکه ماده ۳۰۲ قانون آیین دادرسی مدنی «... نحوه ابلاغ دادنامه

و رونوشت آن، برابر مقررات مربوط به ابلاغ دادخواست و سایر اوراق رسمی خواهد بود.»

با توضیحات فوق باید گفت که ابلاغ در لغت به معنی «رسانیدن برنامه یا پیام، ایصال» (معین، ۱۳۶۳، ج ۱: ۱۲۷) می باشد و در اصطلاح حقوقی عبارت است از: «مطلع ساختن مخاطب از مفاد اوراق قضایی، طبق تشریفات قانونی». (شمس، ۱۳۸۱، ج ۲: ۳)

مقنن، مبحث ابلاغ را زیر عنوان «جریان دادخواست تا جلسه دادرسی» مواد ۶۷ الی ۸۶ قانون آیین دادرسی مدنی آورده ولی تعریفی از ابلاغ ننموده است. اما می توان گفت ابلاغ عبارت است از رساندن یک سند اعم از اوراق پرونده یا دادخواست و ضمیم و آراء (احکام و قرارها) یا اسناد لازم الاجرا و غیره به مخاطب است که این اقدام طبق تشریفات قانونی صورت می گیرد. (یوسفزاده، ۱۳۹۴: ۶۲)

ابلاغ از مهمترین مسائل دادرسی است و به معنی رسانیدن نامه یا پیام است. در اصطلاح حقوقی عبارتست از «مطلع ساختن مخاطب از مفاد ورقه قضایی با رعایت تشریفات قانونی». (بهشتی و مردانی، ۱۳۸۹: ۲۲)

ابلاغ را با توجه به مواد ۳۰۳ و ۲۰۶ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹، که تفاوتی بین آثار ابلاغ، با توجه به نوع آن، در خصوص حکم غیابی و واخواهی از آن، قائل گردیده، می توان به ابلاغ واقعی و ابلاغ قانونی تقسیم کرد.

ابلاغ واقعی عبارت است از رساندن اوراق قضایی به شخص مخاطب (کسی که اسم او در ورقه قید شده است). بنابراین، ابلاغ، وقتی واقعی است که ورقه موضوع ابلاغ (اوراق قضایی) طبق تشریفات قانونی، به شخص مخاطب در مورد اشخاص حقیقی، یا به شخصی که صلاحیت دریافت ورقه را دارد در مورد اشخاص حقوقی، توسط ماموری که صلاحیت ابلاغ را داشته و مسؤول اجرای امر ابلاغ می باشد تحویل و رسید و امضاء با اثر انگشت) دریافت و مراتب را گزارش نماید این نوع ابلاغ که در ماده ۶۸ ق.آ.م. به

آن اشاره شده است در هر جا و مکان و موقعیتی، حتی خارج از اقامتگاه مخاطب که اعلام نموده است امکانپذیر بوده و هر کجا که مشاهده مخاطب میسر و مقدور باشد ابلاغ واقعی نیز امکان پذیر خواهد بود. (یوسف زاده، ۱۳۹۴: ۶۸)

و وقتی که تسلیم اوراق قضایی به خود اشخاص (حقیقی یا حقوقی) میسر و مقدور نباشد و مطلع نمودن آنها از مفاد ورقه قضایی طبق تشریفات دیگری که در قانون پیش بینی شده، صورت بگیرد ابلاغ، قانونی خواهد بود. (همان ۷۱)

چنانچه اوراق قضایی مطابق مواد ۶۸ الی ۸۲ قانون آیین دادرسی مدنی ابلاغ نشود، مرجع قضایی راساً و بدون درخواست اشخاص ذینفع، ابلاغ را باطل خواهد کرد و باید مجدداً نسبت به ابلاغ اوراق مزبور، اقدام شود. مخاطب وقتی می‌تواند مدعی عدم رعایت تشریفات ابلاغ شود که لایحه‌ای نفرستاده باشد یا در جلسه حاضر نشده باشد زیرا مقصود از ابلاغ، آگاهی مخاطب، به موضوع و ابلاغ اوراق قضایی بوده و دیگر کیفیت ابلاغ اهمیتی ندارد. (غمامی و محسنی، ۱۳۹۲: ۱۰۱) با توجه به اینکه مقررات ابلاغ طریقت دارد نه موضوعیت فلذا در همین راستا ماده ۳۳ لایحه قانونی تشکیل دادگاههای عمومی مصوب ۱۳۵۸ که وارد بر مقررات ابلاغ است تشخیص صحت ابلاغ را (ولو اینکه تشریفات مربوطه هم رعایت نشده باشد) به عهده دادگاه گذاشته و مقرر می‌دارد که: «در صورتی که در نظر دادگاه، ابلاغ محرز باشد عدم رعایت تشریفات مربوط مانع رسیدگی و اتخاذ تصمیم با صدور رای نخواهد بود.» (کریمی، ۱۳۹۳: ۶۸)

ابلاغ اوراق قضایی در عمل با مشکلات متعددی مواجه می‌باشد که از جمله آنها می‌توان به امتناع مخاطب از گرفتن اوراق قضایی، عدم حضور مخاطب در نشانی تعیین شده، استنکاف بستگان یا خادمان از گرفتن اوراق، مجهول‌ال‌مکان بودن اشخاص، غیر محصور بودن مخاطبین ابلاغ و امثال آنها در پایان‌نامه حاضر به تفصیل مورد تشریح قرار خواهد گرفت البته در نظامهای قضایی مدرن برای کاستن از مشکلات و معایب ابلاغ

اوراق قضایی به شیوه‌های سنتی، راهکارهایی ابداع شده است که از جمله آنها می‌توان به شیوه ابلاغ الکتریکی اشاره نمود. هرچند که لازمه چنین شیوه ابلاغ، دسترسی اصحاب دعا به امکانات اینترنتی می‌باشد ولی در مجموع از معایب و ضعف‌های کمتری برخوردار است. بخصوص از نظر سرعت ابلاغ، دقت در ابلاغ و کاستن از هزینه‌های متعدد مربوط به ابلاغ نقش مؤثری دارد. (اصغرزاده بناب، ۱۳۸۹: ۱۱۴)

در خصوص موضوعات مرتبط با تحقیق حاضر مطالعات و نوشتارهای متعددی وجود دارد که هر کدام از منظر بخصوصی بحث را پی گرفته‌اند. در زیر به تعدادی از آنها اشاراتی می‌شود.

۱- متین دفتری، احمد، ۱۳۹۴. ایشان در کتاب خود با عنوان «آیین دادرسی مدنی و بازرگانی» مبحثی را به ابلاغ اختصاص داده و در اهمیت مسئله ابلاغ بیان نموده که: «اگر دادگاه از زبردست‌ترین دادرسان تشکیل شود هرگاه دستگاه ابلاغ آن خوب کار نکند، دعاوی در آن متراکم می‌شود و در ادامه می‌گوید: مقررات ابلاغ هر چند اصلاح شود به دست این نوع مأمورین که تاکنون متصدی ابلاغ شده‌اند همیشه نتیجه مطلوب را نخواهد بخشید.»

۲- واحدی، قدرت اله، ۱۳۸۷، ایشان در کتاب خود با عنوان «بایسته‌های آیین دادرسی مدنی» مبحثی را نیز به ابلاغ اختصاص داده و در مورد ابلاغ بیان کرده که «انجام غلط ابلاغ خواه عمداً و خواه سهواً باشد موجب عدم تحقق دادرسی عادلانه خواهد شد زیرا هدف از دادرسی، اجرای عدالت و احقاق حق است. به همین دلیل بدون ابلاغ وقت دادرسی به اصحاب دعا، دادرسی صحیح نمی‌باشد. و در ادامه در مورد ضرورت ابلاغ واقعی بیان کرده که: این بهترین شکل ابلاغ اوراق قضایی است، زیرا به خود شخص خواننده ابلاغ گردیده و دادگاه کاملاً مطمئن خواهد بود که خواننده از دعوی مستحضر گردیده است.»